

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Β' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Ηλεκτρονική επιτήρηση υπόδικων, κατάδικων και κρατούμενων σε άδεια»

I. Εισαγωγικές παρατηρήσεις

Το παρόν νομοσχέδιο, όπως διαμορφώθηκε μετά την επεξεργασία του από την Διαρκή Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, αποτελείται από πέντε άρθρα.

Ειδικότερα, το άρθρο 1 περιέχει τροποποιήσεις του Ποινικού Κώδικα. Προστίθενται τα εξής άρθρα στον Ποινικό Κώδικα:

- άρθρο 110 Β που ρυθμίζει την απόλυση καταδίκων υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση,
- το άρθρο 110 Γ που αναφέρει τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία για την απόλυση καταδίκων υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση και την ανάκλησή της,
- το άρθρο 129 Α που ρυθμίζει την απόλυση ανηλίκων υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση,
- το άρθρο 173 Α στο οποίο περιγράφεται η αξιόποινη συμπεριφορά της παραβίασης περιορισμού κατ' οίκον με ηλεκτρονική επιτήρηση.

Επίσης, προστίθεται παράγραφος 3 στο άρθρο 182 ΠΚ κατ' εφαρμογή της οποίας τιμωρείται η παραβίαση περιορισμών διαμονής κατόπιν υποβολής σε κατ' οίκον περιορισμό με ηλεκτρονική επιτήρηση.

Το άρθρο 2 του παρόντος Νσχ περιέχει τροποποιήσεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, οι οποίες συνίστανται: στον ορισμό του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση (άρθρο 283 Α ΚΠΔ), στην συμπερίληψή του

στους περιοριστικούς όρους και στις προϋποθέσεις επιβολής του σε σχέση με την προσωρινή κράτηση (άρθρο 282 και 497 ΚΠΔ).

Το άρθρο 3 περιέχει τροποποιήσεις του Σωφρονιστικού Κώδικα, προβλέπεται δε δυνατότητα παρακολούθησης με το σύστημα της ηλεκτρονικής επιτήρησης του αλλοδαπού, άστεγου ή στερούμενου οικογένειας καταδίκου (άρθρο 54 ΣΚ), καθώς και αυτού που έχει τελέσει αξιόποινη πράξη με ιδιαίτερη απαξία και εκτίει ποινή ισόβιας ή εικοσιπενταετούς κάθειρξης (άρθρο 56 παρ. 3 ΣΚ). Ακόμη, ρυθμίζονται διαδικαστικά ζητήματα της προσαρμογής του τεχνικού μέσου επιτήρησης (άρθρο 56 παρ. 6 ΣΚ).

Στο άρθρο 4 ορίζεται ο σκοπός της επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων των επιτηρούμενων προσώπων και παρέχεται εξουσιοδότηση για την έκδοση προεδρικού διατάγματος που θα ρυθμίζει ζητήματα σχετικά με την εγκατάσταση και λειτουργία του συστήματος και τις προϋποθέσεις επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων των επιτηρούμενων προσώπων συμφώνως προς τις βασικές αρχές του ν. 2472/1997.

Το άρθρο 5 ορίζει την έναρξη ισχύος του νόμου.

Σημειώνεται ότι οι όροι «υπόδικων, κατάδικων και κρατούμενων» στον τίτλο του νομοσχεδίου πρέπει να τονισθούν ως εξής: «υποδίκων, καταδίκων και κρατουμένων», για λόγους γραμματικής ορθότητας.

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων του Νοχ

1. Επί του άρθρου 1

α) Με το άρθρο 1 στοιχ. Α του Νοχ προστίθεται στον ΠΚ άρθρο 110 Β, το οποίο ορίζει ότι οι καταδικασθέντες σε ποινή πρόσκαιρης κάθειρξης μπορούν, κατόπιν αιτήσεώς τους, να απολυθούν υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση, εφόσον έχουν εκτίσει τα 2/5 της ποινής τους. Συμφώνως προς το άρθρο 105 παρ. 2 ΠΚ, υφ' όρον απόλυση χορηγείται στον κατάδικο που έχει υπερβεί το εβδομηκοστό έτος της ηλικίας του, αν έχει εκτίσει τα 2/5 της επιβληθείσας ποινής, εφόσον πρόκειται για πρόσκαιρη κάθειρξη. Κατά την Αιτιολογική Έκθεση, στο παρόν Νοχ το δικαίωμα απόλυσης υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση «προηγείται χρονικά σημαντικά σε σχέση με την απόλυση υπό όρο κατ' άρθρο 105». Συνεπώς, θα ήταν ενδεχομένως σκόπιμο να προσδιορισθεί εκ νέου το ελάχιστο όριο της εκτιθείσας ποινής για τους υπερήλικες καταδίκους προκειμένου να απολύονται υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση, ώστε το δικαίωμα για απόλυση υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση να προηγείται χρονικώς

της υπό όρους απόλυσης του άρθρου 105 ΠΚ και σε αυτή την περίπτωση.

β) Με το άρθρο 1 στοιχ. Γ του Νσχ εισάγεται άρθρο 173 Α στον ΠΚ, το οποίο ορίζει στην παρ. 1 εδ. β' ότι όποιος, κατά τον χρόνο που τελεί υπό ηλεκτρονική επιτήρηση, εκμεταλλευόμενος βλάβη ή μη ορθή λειτουργία της συσκευής ή του συστήματος ηλεκτρονικής επιτήρησης, διαφεύγει από την επιτήρηση των αρμόδιων αρχών, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός έτους. Δεδομένου ότι η απόδραση κρατούμενου τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους (άρθρο 173 παρ. 1 ΠΚ), θα ήταν σύμφωνο προς την αρχή της αναλογικότητας να τιμωρείται με ποινή φυλάκισης μέχρι ενός έτους και η πράξη της διαφυγής από την επιτήρηση.

2. Επί του άρθρου 2

Διά του άρθρου 2 στοιχ. Β' του Νσχ προστίθεται παρ. 3 στο άρθρο 282 ΚΠΔ. Στο στοιχ. β' της προτεινόμενης παρ. 3 του άρθρου 282 ΚΠΔ ορίζεται ότι οι διατάξεις της παρ. 3 δεν εφαρμόζονται στους υποδίκους για τα κακουρήματα του άρθρου 23 του ν. 4139/2013, των άρθρων 187, 187 Α, 336, 338, 339 παρ. 1 περ. α' και β', 342 παρ. 1 και 2, 348 Α παρ. 4, 351 Α παρ. 1 περ. α' και β' και 3, 380 παρ. 1 εδ. δεύτερο και 2 και 299 παρ. 1, εφόσον στην τελευταία περίπτωση επιβλήθηκε ισόβια κάθειρξη.

α) Θα ήταν νομοτεχνικώς ορθότερο, η λέξη «υπόδικους» να αντικατασταθεί από την λέξη «κατηγορουμένους», για λόγους ορολογικής ενότητας του άρθρου 282 ΚΠΔ.

β) Θα ήταν νομοτεχνικώς ορθότερο να προστεθεί το αρκτικόλεξο «ΠΚ» μετά την παράθεση των άρθρων.

γ) Η φράση «εφόσον στην τελευταία περίπτωση επιβλήθηκε ισόβια κάθειρξη» θα ήταν σκόπιμο να διαγραφεί, διότι, εν προκειμένω, ο κατ' οίκον περιορισμός με ηλεκτρονική επιτήρηση συνιστά μέτρο δικονομικού καταναγκασμού, το οποίο επιβάλλεται κατά την προδικασία.

δ) Από τον αποκλειστικώς εναλλακτικό χαρακτήρα του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση έναντι της προσωρινής κράτησης, αλλά και το ότι το μέτρο αυτό έπεται των άλλων περιοριστικών όρων, συνάγεται ότι «βρίσκεται ανάμεσα στους λοιπούς περιοριστικούς όρους και στην προσωρινή κράτηση» (βλ. Αιτιολογική Έκθεση στο παρόν Νσχ). Η ρύθμιση ότι αποκλείεται η επιβολή του περιοριστικού όρου του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση σε συγκεκριμένα εγκλήματα δημιουργεί προβληματισμό σχετικώς με το αν οδηγεί εμμέσως σε καθιέρωση τεκμηρίου κινδύνου τέλεσης νέων αξιόποινων πράξεων, το οποίο λειτουργεί υπέρ της επιβολής

προσωρινής κράτησης για τα συγκεκριμένα εγκλήματα, εφόσον βεβαίως πληρούνται και οι λοιπές προϋποθέσεις του άρθρου 282 παρ. 4 ΚΠΔ. Σε αυτή την περίπτωση θα ετίθετο ζήτημα τήρησης της αρχής της αναλογικότητας.

Αθήνα, 21 Οκτωβρίου 2013

Η εισηγήτρια
Αθανασία Διονυσοπούλου
Επιστημονική Συνεργάτις

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Αν. Καθηγητής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών

